

Den oversete krop

Mandekroppen har historisk set være det foretrukne studieobjekt i lægevidenskaben, når der for eksempel skulle udvikles et nyt lægemiddel til begge køn. Et udstillingsprojekt skal skabe refleksion over konsekvenserne af den strukturelle ulighed i medicinen.

Ved årsskiftet indledte Science Museerne et udstillingssamarbejde med en forskergruppe, som i 2022

fik 6 mio. kr. af Novo Nordisk Fonden til at lave en udstilling om kvindekroppen i biomedicinen.

Samarbejde med forskergruppe og kunstnere
Forskergruppen fra Aarhus Universitet består af seks kvinder og en mand, som bl.a. forsker i endometriose, depression, brystkræft og brystets mælkeproducerende celler på Institut for Biomedicin, Institut for

Workshop med projektets forskere på Steno Museet. Susanne Kirkfeldt viser en model af udstillingsrummet, hvoraf den ene halvdel skal bruges til udstillingsworkshops med unge. Foto: Morten A. Skydsgaard.

Klinisk Medicin og Institut for Folkesundhed.

Projektet involverer også samarbejde med kunstnere, bl.a. den australske Bec Vandyk, som har strikket en flere meter stor moderkage. Organet spiller en central rolle for fosterudviklingen, men det har indtil for nylig været overset i forskerverdenen.

Test af temaer

Projektet indeholder midler til to udstillinger, en lille og en stor, som åbner i henholdsvis 2025 og 2026. Denne totrinsraket giver os gode muligheder for at eksperimentere med design, indhold og brugertest i den første mindre udstilling, hvorefter vi på et mere kvalificeret grundlag kan lave den store udstilling i 2026. Begge udstillinger skal være i museets særudstillingslokale.

Er kvindekroppen virkelig overset?

Kønsdebatten er kontroversiel og ofte ligefrem polariseret. En nylig offentliggjort undersøgelse "Viden, engagement og demokratisk dannelse i en krisetid" af 8. klasser i Europa viste, at drenge i stigende grad er

Ella Paldam beskriver den samskabende proces, som involverer forskere, udstillingsgruppe, 1-2 kunstnere og unge. Den første, mindre udstilling åbner i januar 2025. Foto: Morten A. Skydsgaard.

trætte af ligestillingsdebatten. Desuden er projektets snævre fokus på biologisk køn potentielt sprængfarligt på grund af den voksende bevidsthed om, at biologi kun er ét ud af mange aspekter af køn.

Derfor kommer udstillingen i høj grad til at fokusere

på fakta og den forskning, som viser, at kvindekroppen af forskellige årsager har været fravalgt i bl.a. udvikling af medicinske teknologier og lægemidler. Det er vel-dokumenteret, at der i medicinalindustrien har været tradition for at bruge mandlige forsøgspersoner, fordi

de biologisk er mindre “komplicerede” end kvinder, hvis kønshormoner varierer i løbet af deres menstruationscyklus.

Fravalget af kvinder skyldes også, at kvindelige forsøgspersoner kan blive gravide, hvormed der er mulighed for, at det testede lægemiddel potentielt kan skade et foster. Dette fravalg, som også drejer sig om, at udviklingen af lægemidler ikke skal tage for lang tid, har imidlertid haft konsekvenser for den medicinske behandling af kvinder, fordi kvindekroppens celler, organer og hormoner ikke er identiske med mande-

kroppens. En pacemaker udviklet til et mandehjerte virker ikke nødvendigvis optimalt på et kvindehjerte.

Unge som co-kuratorer
Udstillingen er et ambitiøst projekt, som ønsker at skabe rum til undersøgelse, fælles refleksion og gensidig forståelse på tværs af generationer, politiske holdninger og køn. Derfor skal målgruppen inviteres helt ind i udviklingen og kurateringen, så udstillingen skaber reel nysgerrighed og undgår at være normativ.

I løbet af efteråret begynder vi gennem skoletjenesten at udbyde udviklings-

workshops, som løbende tilpasses sammen med forskere, målgruppen og vores gode studenterformidlere, som allerede har masser af relevant erfaring fra udstillingen *Kære krop, svære krop*.

I museets udstillingsgruppe sidder projektleder Anne Sofie Bomholt Larsen, som tidligere har deltaget i kurateringen af udstillingen *Videnskab er lidenskab*, arkitekt Susanne Kirkfeldt, formidlingschef Ella Paldam og museumsinspektør Morten Arnika Skydsgaard.

*Ella Paldam og
Morten Arnika Skydsgaard*